

Rigsrevisionens notat om beretning om
**forsinkelsen af
Signalprogrammet**

revision
revision

revision

Vedrører:
Statsrevisorernes beretning nr. 9/2016 om forsinkelsen af Signalprogrammet

3. maj 2017

Transport-, bygnings- og boligministerens redegørelse af 3. april 2017

RN 1503/17

1. Rigsrevisionen vurderer i dette notat de initiativer, som transport-, bygnings- og boligministeren (herefter transportministeren) har iværksat og vil iværksætte som følge af Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner.

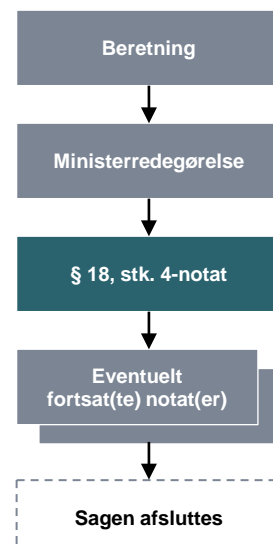
KONKLUSION

Transportministeren har oplyst, at han har taget Statsrevisorernes kritik til efterretning. Ministeren tilslutter sig samlet set den bekymring, som Statsrevisorernes kritik giver anledning til, for så vidt angår de fortsatte risici for forsinkelse og fordyrelse af Signalprogrammet. Ministeren oplyser, at han derfor har taget en række initiativer med henblik på at reducere disse risici.

Rigsrevisionen vil følge op på ministerens initiativer og orientere Statsrevisorerne om:

- resultaterne af Transport-, Bygnings- og Boligministeriets eksterne kvalitetssikring af Signalprogrammets nye tidsplaner og økonomi, herunder planerne for at reducere risikoen forbundet hermed
- hvorvidt Banedanmark etablerer et solidt grundlag for at vurdere, om Signalprogrammets tidsplaner fremadrettet kan overholdes, herunder sikrer sammenhæng mellem aktiviteter, tid og økonomi
- hvorvidt Transport-, Bygnings- og Boligministeriets departement sikrer, at oplysninger fra Banedanmark, herunder i orienteringer til Folketinget, afspejler Signalprogrammets aktuelle fremdrift.

Sagsforløb for en større undersøgelse

Du kan læse mere om forløbet og de enkelte step på www.rigsrevisionen.dk

I. Baggrund

2. Rigsrevisionen afgav i januar 2017 en beretning om forsinkelsen af Signalprogrammet. Beretningen handlede om Transport-, Bygnings- og Boligministeriets (herefter Transportministeriet) styring af Signalprogrammet med henblik på at tage de nye signalsystemer i brug på S-banen i 2018 og på fjernbanen i 2021. Ministeriet konstaterede i oktober 2016, at Signalprogrammet var forsinket med op til 3 år, dvs. indtil henholdsvis 2021 og 2023.

3. Da Statsrevisorerne behandlede beretningen, kritiserede de, at Signalprogrammet på daværende tidspunkt var forsinket med op til 3 år og var blevet ca. 4,4 mia. kr. dyrere end forventet. Ifølge Statsrevisorerne havde både Transportministeriets departement og Banedanmark undervurderet kompleksiteten og opgaverne i Signalprogrammet. Statsrevisorerne pegede på, at der fortsat var store risici for fordyrelse og forsinkelse af Signalprogrammet, hvilket nødvendiggør en stram styring af programmet.

4. Hele sagen og dens dokumenter kan følges på www.rigsrevisionen.dk og på www.ft.dk/Statsrevisorerne.

II. Gennemgang af transportministerens redegørelse

Banedanmarks oplysninger om fremdriften i Signalprogrammet

5. Statsrevisorerne påtalte, at Banedanmark havde haft en utilstrækkelig styring af Signalprogrammet.

Det fremgik også af beretningen, at Banedanmark i styringen af Signalprogrammet havde haft helt utilstrækkelige oplysninger om fremdriften i forhold til tidsplanen. Banedanmarks styring var bl.a. baseret på ukorrekte og misvisende oplysninger om fremdrift og økonomisk forbrug, og Banedanmark havde ikke løbende kunnet vurdere, om der var direkte sammenhæng mellem fremdrift og betalinger til leverandørerne. Banedanmark havde også haft en varierende og i visse tilfælde mangelfuld kontrol af, om tidsplanens milepæle var gennemført. Banedanmarks vurderinger af, om tidsplanen kunne overholdes, havde derfor heller ikke været tilstrækkeligt underbyggede.

6. Transportministeren oplyser, at han har taget Statsrevisorernes kritik til efterretning. Ministeren oplyser, at i tilbageblik må det konkluderes, at de oprindelige tidsplaner for Signalprogrammet har været for optimistiske, og at det har krævet en større indsats, før alle parter nåede frem til denne konklusion. Ministeren oplyser, at Banedanmark har medgivet, at vurderingen af forsinkelsernes konsekvenser for det samlede program i en periode har været nedprioriteret, og at fokus har været på nærtstående milepæle og ibrugtagning af den første banestrækning.

Ifølge ministeren har Banedanmark taget en række tiltag for dels at rette op på styringen af Signalprogrammet, dels at tilpasse styringen til de nye tidsplaner, som blev offentliggjort i oktober 2016. Ifølge ministeren har Banedanmark bl.a. strammet kontrollen af leverancerne fra leverandørerne og gennemfører en strammere økonomistyring, som sikrer den sammenhæng mellem aktivitet, tid og økonomi, som Rigsrevisionen efterspurgte i beretningen. Ifølge ministeren vil Banedanmark derudover rette op på, at Signalprogrammets dokumentation ikke har været tydelig nok og ikke har været på et tilstrækkeligt højt niveau til, at det har været muligt at styre tilstrækkeligt effektivt på sammenhængen mellem tid, aktiviteter og økonomi. Banedanmark vil bl.a. sikre en tydelig sammenhæng mellem Signalprogrammets betalingsplaner, tidsplaner og økonomistyringsmodel.

Ministeren oplyser derudover, at han har taget initiativ til en ekstern kvalitetssikring af Signalprogrammets nye tidsplaner og økonomi. Kvalitetssikringen skal bl.a. resultere i fremadrettede forbedringsforslag og besparelsesmuligheder, der kan bidrage til en projektreserve til eventuelle nye uforudsete fordyrelser. Ministeren har i den forbindelse bedt Banedanmark om at undersøge, om man kan gøre yderligere for at fjerne risiko fra programmet, herunder ved i videst muligt omfang at undgå at være "first mover" (Rigsrevisionen forstår i denne sammenhæng "first mover", som at være først til at bruge helt ny teknologi ved etablering af de nye signalsystemer). Ifølge ministeren vil Banedanmark præsentere en plan for dette, som kan indgå i den eksterne kvalitetssikring.

7. Rigsrevisionen finder transportministerens initiativer nødvendige for at mindske risikoen for, at Signalprogrammet bliver yderligere forsinket og fordyret og dermed medfører yderligere negative konsekvenser for andre baneprojekter. Rigsrevisionen vil følge resultaterne af Transportministeriets eksterne kvalitetssikring af Signalprogrammets nye tidsplaner og økonomi, herunder planerne for at reducere risikoen forbundet hermed.

Rigsrevisionen vil derudover følge, om Banedanmark etablerer et solidt grundlag for at vurdere, om Signalprogrammets tidsplaner fremadrettet kan overholdes, herunder sikrer sammenhæng mellem aktiviteter, tid og økonomi. Rigsrevisionen vil konkret følge op på dette ved at vurdere:

- om Banedanmark har sikret sammenhæng mellem leverandørernes betalingsplaner og Signalprogrammets tidsplaner
- om Banedanmark har overblik over og sikkerhed for leverandørernes fremdrift i forhold til tidsplanernes milepæle
- om Banedanmarks opfølgning på det økonomiske forbrug i Signalprogrammet afspejler leverandørernes reelle fremdrift
- om Banedanmark har sikret overblik over og forholdt sig til fremdriften i de enkelte projekter i Signalprogrammet i forhold til programmets overordnede tidsplan.

Transportministeriets departements opfølgning på fremdriften i Signalprogrammet

8. Statsrevisorerne fandt det kritisabelt, at Transportministeriets departement ikke i tide havde forholdt sig mere kritisk til Banedanmarks oplysninger om programmets fremdrift.

9. Transportministeren oplyser, at han har taget Statsrevisorernes kritik til efterretning. Ministeren oplyser, at Transportministeriets departements tilsyn med Signalprogrammet løbende er blevet intensiveret, i takt med at oplysninger om programmet er tilgået departementet, og at det er et vedvarende arbejde at tilpasse tilsynet til programmets udvikling. Ministeren oplyser, at han vil skærpe kontrollen med Signalprogrammet, og at der allerede er taget en række skridt til at styrke tilsynet med Banedanmark og programmet. Ministeren vil derudover løbende se på, om der er behov for at skærpe tilsynet yderligere.

Ministeren har desuden taget initiativ til, at forligskredsen bag Signalprogrammet orienteres månedligt om status på programmet og dets fremdrift.

10. Rigsrevisionen finder det velbegrundet, at tilsynet med Signalprogrammet ifølge transportministeren er blevet styrket, og at ministeren løbende vil se på, om der er behov for at skærpe tilsynet yderligere. Rigsrevisionen vil fortsat følge, om Transportministeriets departement sikrer, at oplysninger fra Banedanmark, herunder i orienteringer til Folketinget, afspejler Signalprogrammets aktuelle fremdrift.